

Có vẻ như “**Độc t n c**” và “**Nhân dân**” là hai phạm trù rất gần gũi, rất thân thiết, có quan hệ máu thịt với nhau, thậm chí không thể tách rời nhau. Từ hàng ngàn năm rồi, nhiều người đã hiểu như vậy, đã cảm nhận như vậy.

Tôi sẽ không viết độc t n c như dòng chảy có vẻ nghịch lý sau đây nếu không sẵn lòng dấn thân để “cùng sống”. Sẽ khó quá nếu chỉ để đó đã đánh thức mọi người phản kháng trong tư duy, làm chúng ta sống và luôn như người khác.

Và một trong những phát hiện bàng hoàng nhất là: Độc t n c và Nhân dân là hai thực thể có khả năng trở thành thù địch.

1

Tôi thu bé, con người đã gắn liền với độc t n c mình qua lũy tre làng, dòng sông, bến đò, những bãi biển thơ mộng, những núi non hùng vĩ, những danh lam thắng cảnh... tất cả, góp phần tạo ra tâm hồn, tính cách và tình yêu của người, tạo đó hình thành những mối dây ràng buộc, nhưng mà khi có người xâm thì cộng dân tộc cùng đứng lên, đứng lòng đánh đuổi chúng, giành lấy từng tấc đất, từng ngùn rau...

Đó là những điều có thật. Đã từng xảy ra. Những tình cảm yêu nước, những hy sinh vì quê hương, những anh hùng dân tộc... tất cả đều có thật.

Duy chỉ một điều nghịch lý, đó là: trong lịch sử nhân loại CH A BAO GIỜ ĐỘC T N C LÀ C A NHÂN DÂN.

Ngày xưa, khi vua Vũ diệt trừ Tr , dựng nên nhà Chu, thiên hạ ai cũng tôn phò.

Chỉ có Bá Di, Thúc Tề chê là bất nghĩa, không thèm ăn thóc nhà Chu, cùng nhau lên núi Thụ Đậu ng, hái rau để ăn.

Sau, có người đến báo: “Nhà Chu đã trừ thiên hạ, thì nơi nào lại không phải của nhà Chu, ăn rau núi này chẳng phải ăn rau nhà Chu ư?”

Hai ông nghe nói, bèn nhún nhún cho đến chết.

Rõ ràng thực tế người ta quan niệm sông núi, kể cả rau rừng đều “của nhà Chu” nào phải của nhân dân.

Ngay cả hột thóc là do mồ hôi nước mắt của nông dân làm nên mà cũng được gọi là “thóc nhà Chu” thì nhân dân còn làm gì?

Trong bài thơ “Nam Quốc Sßng Hà”, Lý Thßng Kiåt cũng xem đßt nßc Vißt Nam là cßa vua chúa nhà Lý khi ông vißt: “Nam qußc sßng hà Nam đß cß” thì thßt sß cũng đã “xí phßn” cho trißu đình hßt rßi, còn gì cho đám dân đen nßa?!

Thßi phong kiån, đßt nßc là cßa nhà vua nên mßi có cha truyßn con nßi, nên trung quân và ái qußc mßi gßp làm mßt.

2

Ngày nay ngßi ta nói nhißu đßn dân chß.

Có vß nhß đßt nßc không còn là cßa “nhà Chu” nßa, có vß nhß “Nam qußc sßng hà” không còn cßa “Nam đß” nßa.

Vßy chß là cßa nhân dân rßi!

Thß xem có phßi vßy không?

Nßu cái đßt nßc giàu tài nguyên này, cái quê hßng “rßng vàng bißn bßc” này là cßa nhân dân, sao nhân dân nghèo khß đßn vßy?

Sao nhßng chàng trai nông thôn chân lßm tay bùn vßn ß nhà tranh vách đßt?

Sao nhßng cô gái quê phßi lên thành phß bán thân?

Sao bác phu xích lô vßn cßng lßng đßp mßi ngày, sao lßp trß con nhà lao đßng phßi nhß nhßi mß hôi trong các khu chß xußt, các mß than, các nhà máy chß bißn hßi sßn, lâm sßn, nông sßn...chß đß kiåm chßa đßn mßt trăm đô la mßi tháng?

Sao nhân dân lao đßng vßn phßi chui rúc trong nhßng căn nhà tßi tàn chßt hßp?

Nßu rßng là vàng, bißn là bßc thì vàng ß đâu, bßc đi đâu, mà mßi lßn làm đßng, xây cßu lßi phßi vay vßn ODA, vay vßn Ngân hàng Thß gißi, Quß tißn tß Thß gißi... đß xßy ra nhßng vß tham nhßng nhßc nhß PMU18, nhß vß cßu Văn Thánh, nhß vß PCI Nhßt Bßn...và hàng ngàn vß khác?

Nßu đßt nßc này là cßa nhân dân thì sao đßu mß khai thác nhißu nhß vßy mà dân không giàu? mà Đßng lßi giàu?

Nßu đßt nßc là cßa nhân dân sao lßi chß có mßt nhúm các tßp đoàn tài phißt phßt lên nhß kinh doanh rßng, bißn, đßt đai và lúa gßo... trong khi nhân dân thì bß cßp đßt, rßng thì bß phá, thóc lúa thì bß thßng lái ép giá, đßy nông dân vào kiåp sßng bßn cùng?

3

Có quá nhiều bóng chng đ nói rng trong lch s ch a bao gi đ t n c là c a nhân dân. Đ t n c ch là c a nhân dân trong các h c thuy t, trong văn th , trong âm nh c. Đ t n c ch là c a nhân dân trong hoài ni m tu i th , trong tâm tình chôn nhau c t rún. Trên th c t đ t n c bao gi cũng là tài s n riêng c a giai c p c m quy n. Ngày x a thì đ t n c là c a vua chúa, ngày nay đ t n c là c a các chính quy n.

Còn nhân dân?

Ngo i tr s ít giàu có các đô th l n, đ i đa s nhân dân lao đng, công nhân, nông dân, công ch c, t ch c ăn l ng...ch có đ c m t căn nhà nh , m t mái tranh nghèo, m t cái chu t i tắm trong xóm lao đng hay d i g m c u. Nh ng nhà hàng, nh ng khách s n sang tr ng, nh ng vũ tr ng xa hoa, nh ng c a hàng l ng y kia không ph i c a nhân dân. Nh ng khu đô th m i, nh ng resorts, nh ng sân golf, nh ng câu l c b qu n v t, nh ng cu c thi hoa h u liên miên kia... không bao gi là c a nhân dân. Nh ng m bô-xit, m than, m d u tr giá hàng ngàn t đô la kia, nh ng lâm s n, h i s n vô t n kia...ch a bao gi là c a nhân dân.

Nhân dân ch có cái t chim bé nh c a mình, nhân dân ch có v i cà, con m m, c khoai, r y b p, chi c xích lô đ p, chi c xe máy đ ch y xe ô m, đ đi làm m i ngày.

Nhân dân không bi t nghe nh c giao h ng, không bi t hát Opera, nhân dân ch bi t rao: “Cháo huy t đây!” Bánh mì nóng giòn đây!” Báo m i đây!” “Mài dao mài kéo đây!”...

Nhân dân không có vé vào xem thi hoa h u hoàn vũ hay xem trình di n th i trang, nhân dân ch có năm ngàn đng đ tr m t cu c xe ra đng đ u đ ng Huy n Trân Công Chúa và g i: “Đi ch i không anh?”.

Nhân dân không có ai b o v , ch bi t ch y tr i ch t khi b công an đem xe t i xúc v đ n đ “làm s ch thành ph .”

Trong th i chi n, bao gi nhân dân cũng b xem nh m t th “tài nguyên”, m t “ngu n c b p

dùi dào” sẵn sàng cung cấp cho chiến tranh để giành thắng lợi trong các cuộc chiến tranh mang danh nghĩa “giải phóng” “chống ngoại xâm” “thánh chiến” “vũ quốc”...

Tôi nghĩ p cho hàng trăm thanh niên hàng ngũ lính đã ngã xuống trong các cuộc “chiến tranh thần thánh” y đ r i cu i cùng đ t n c l i l t vào tay m t nhóm “đ ng h ng” chuyên ngh v våt.

Đ t n c đã b c ng đ t.

Giß đây, đ i v i nhân dân Viãt Nam, n u đ t n c có còn đ c chú ý nghĩa, chính là vì nó đang ôm giß trong lòng nó x ng c t c a nh ng ng i thân đã ch t vì m t lý t ng hoang đ ng và m t c m không bao giß có th t.

4

Trung Qußc chißm đ o Hoàng Sa, r i Trßng Sa.

Vài trăm ngßi bißu tình bß đàn áp, bß bßt, bß đßa.

Nhißu ngßi hßi tôi: “Sao không thßy ông vißt vß Hoàng Sa, Trßng Sa mà chß vißt vß nhân qußn, vß dân chß?”

Chßng lß tôi lßi phßi trß lßi nhß thß này:

“Vß hai hòn đßo y ngßi ta đã dâng cho Tàu rßi. Ai đòi lßi đßc? Mà n u nhß có đòi đßc thì cái lãnh thß giàu tài nguyên y cũng đßu phßi cßa nhân dân. Hai hòn đßo y cũng sß là tài sßn cßa nhßng kß cßm qußn và bßn tài phißt, cũng sß bß chúng chia chß nhau mà ăn thôi.”